

Սուպեր գլաբալ զանգվածներ

Սրանք ասոցիատիվ զանգվածներ են, որոնք հնարավորություն են տալիս տարբեր էջերում տեսնել որոշակի ինֆորմացիաներ և արժեքներ: -ում կա 8 տեսակ սուպերգլաբալ զանգված

1. \$_SERVER
2. \$GLOBALS
3. \$_GET
4. \$_POST
5. \$_REQUEST
6. \$_SESSION
7. \$_COOKIE
8. \$_ENV

\$_SERVER

Տալիս է սերվերի մասին ամբողջական ինֆորմացիան

\$GLOBALS

Այստեղ են պահվում էջում հայտարարված բոլոր գլոբալ փոփոխականները՝ այն փոփոխականները, որոնք հայտարարվում են ֆունկցիայից դուրս:

\$_GET

Աշխատում է URL-ից փոխանցվող արժեքների և ֆորմայից ուղարկված արժեքների հետ: Օրինակ URL-ում հավաքենք հետևյալը.

test.loc/index.php?user=John Smith&age=25

index.php ֆայլում գրենք.

```
echo "<pre>";
print_r($_GET);
echo "</pre>";
```

Արդյունքում կտեսնենք հետևյալը.

```
Array
(
    [name] => John Smith
    [age] => 25
)
```

Այստեղ URL –ում ?-ից հետո նշված name և age բանալիները փոխանցվել են զանգվածին: Կարող ենք տպել նաև առանձին բանալիներով.

```
echo $_GET['name'];// John Smith
```

Աշխատանք հղումների հետ.

Ունենք երկու ֆայլ index.php file.php

index.php code

```
<a href="file.php?name=John Smith">File</a>
```

file.php code

```
if(isset($_GET['name'])) {
    echo $_GET['name'];
}
```

HTML ֆորմաների կիրառում.

Ունենք երկու ֆայլ index.php file.php

index.php code

```
<form action='file.php' method='get'>
    <input type='text' name='username'>
    <input type='number' name='age'>
    <button>Send</button>
</form>
```

Որտեղ ֆորմայի action ատրիբուտի մեջ նշում ենք թե որ ֆայլին ենք ուղարկում ֆորմայի տվյալները, method ատրիբուտով նշում ենք թե որ մեթոդով ենք ուղարկում տվյալները ուղարկել GET թե POST: Իսկ input-ների name ատրիբուտով նշում ենք այն բանալին, որով պետք է ստանանք սերվերում այդ դաշտի տվյալները:

file.php code

```
ստուգում ենք եթե գոյություն ունեն այդ տվյալները տպում ենք դրանք
if(isset($_GET['username'])) {
    echo $_GET['username'];
}
```

```
if(isset($_GET['age'])) {
    echo $_GET['age'];
}
```

\$_POST

Աշխատում է ֆորմայից ուղարկված արժեքների հետ, պաշտպանված եղանակ է, բոլոր անձնական տվյալները կլիենտից սերվերին պետք է ուղարկել պարտադիր այս մեթոդով:

HTML ֆորմաների կիրառում.

Ունենք երկու ֆայլ index.php file.php

index.php code

```
<form action='file.php' method='post'>
    <input type='text' name='username'>
    <input type='number' name='age'>
    <button>Send</button>
</form>
```

file.php code

```
ստուգում ենք եթե գոյություն ունեն այդ տվյալները տպում ենք դրանք
if(isset($_POST['username'])) {
    echo $_POST['username'];
}
```

```
if(isset($_POST['age'])) {
    echo $_POST['age'];
}
```

\$_REQUEST

Աշխատում է \$_GET և \$_POST մեթոդների հետ:

Սեսիաներ.

Սեսիաները դրանք սերվերում պահվող փոփոխականներն են, ընդհանրապես երբ հայտարարում ենք սովորական փոփոխականներ, դրանք պահվում են սերվերի օպերատիվ հիշողության մեջ:

Սեսիաների հետ աշխատելու համար այն ֆայլի վերևի հատվածում, որտեղ պետք է օգտագործվի սեսիան, պարտադիր պետք է դնել session_start() ֆունկցիան: Սեսիաները հասանելի են սերվերի բոլոր ֆայլերում:

index.php

```
session_start();
$_SESSION['msg'] = 'Hello I am Session';
```

file.php

```
session_start();
if(isset($_SESSION['msg'])) {
    echo $_SESSION['msg']; // 'Hello I am Session';
}
```

Սկզբում պետք է աշխատեցնել index.php ֆայլը որպեսզի հաղորդագրությունը պահվի սեսսիայում, այնուհետև կանչել file.php –ին հաղորդագրությունը տպելու համար:

Սեսսիան ջնջելու համար

```
unset($_SESSION[key]);
```

Ամբողջ սեսսիան դատարկելու համար.

```
session_destroy();
```

session-ներում կարող են պահվել ցանկացած տիպի ինֆորմացիա:

Քուկիներ.

Սրանք օգտվողի համակարգչի մեջ ժամանակավոր պահվող տվյալներ են, որոնք ավտոմատ ջնջվում են տրված ժամանակը լրանալուց հետո: Cookie ստեղծելու համար գրել.

```
setcookie("user", "John Smith", time() + 3600, "/");
```

որտեղ՝

user – զանգվածում պահվող բանալին է,

John Smith – user բանալու տակ պահված արժեքն է

time() – քուկիի պահպանման ժամանակն է, time-ը վերադարձնում է 1970թ.-ից մինչև հիմա անցած վարկյանների քանակը, որին գումարելով 3600 ստանում ենք քուկիի պահման ժամանակը, այս դեպքում մեկ ժամ, որը լրանալուց հետո քուկին ավտոմատ կջնջվի

/ - սիմվոլը ասում է համակարգին որ այս քուկին տեսանելի է բոլոր էջերում

Քուկիներում կարող են պահվել միայն պրիմիտիվ տիպեր և JSON: Քուկին տպելու համար գրել.

```
setcookie("user", "John Smith", time() + 3600, "/");
```

```
if(isset($_COOKIE['user'])) {
```

```
    echo t($_COOKIE['user']);
```

```
}
```

```
$_ENV
```

Կարգավորումների հետ աշխատող սուպերգլոբալ զանգված է: